Research Paper

Design and Implementation of Hardwarein-the-Loop (HIL) Test-bed for **Spacecraft Attitude Control**

V. Bohlouri^{1*}, H. Haghighi², S. Kaviri³, M. Taghinezhad⁴, E. Maani⁵ and S. S. Zamani⁶

1. Shahid Montazeri Technical School of Mashhad, Khorasan Razavi Technical and Vocational University, Mashhad, IRAN

1-4, 6. Satellite Research Institute, Iranian Space research Center, Tehran, IRAN

5. Department of Mechanical Engineering, University of Tehran, Tehran, IRAN

*v.bohlouri@isrc.ac.ir

In this paper, the design and implementation of hardware-in-the-loop (HIL) test-bed for spacecraft attitude control is presented with respect to the practical consideration. This test-bed includes an air bearing 3-DOF table, Helmholtz coil, sun simulator, orbit simulator, reaction wheels, and torgrods as actuators, gyro, GPS, AHRS, magnetometer, and processing board. In addition, online monitoring of attitude and orbit position in LabVIEW and Celestia software, data telemetry, battery package, and power distribution board are developed in this case. Using this test-bed, different operational modes are evaluated and verified for satellite attitude control. The experimental results of damping mode show that the angular velocity can be decreased to the desired value (0.3 deg/s). Moreover, a torque simulator for applying the disturbances and test of propulsion scenarios, online telemetry with ground station, near-optimal design of Helmholtz coil are the advantages of this test-bed.

Keywords: Satellite attitude control, Hardware-in-the-loop (HIL) test-bed, Damping mode, Air bearing 3-DOF table, Helmholtz coil, Disturbance torque

^{1.} Assistant Professor (Corresponding Author)

^{2.} Student PhD

^{3.} Student PhD

^{4.} M. Sc.

^{5.} Assistant Professor

^{6.} Educator

مقاله علمي- پژوهشي

طراحی و پیادهسازی بستر آزمون سختافزار در حلقه کنترل وضعیت ماهواره

وحید بهلوری (*، حسین حقیقی ۲، سمانه کویری ۳، مرضیه تقینژاد ٔ، احسان معانی ۵، سهیل سیدزمانی ۶

۱ - دانشکدهٔ فنی شهید منتظری مشهد، دانشگاه فنی و حرفهای خراسان رضوی، مشهد، ایران

۱، ۳،۲، ۴ و۶- پژوهشکده سامانههای ماهواره، پژوهشگاه فضایی ایران، تهران، ایران

۵- دانشکدهٔ فنی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

*v.bohlouri@isrc.ac.ir

طراحی و پیادهسازی بستر آزمون سختافزار در حلقه کنترل وضعیت ماهوارهها به همراه نتایج تجربی و ملاحظات عملی در این مقاله ارائه شده است. یک مجموعهی سختافزاری شامل میز سهدرجه آزادی، سیم پیچ هامهولتز، شبیهساز پرتوهای خورشیدی، شبیهساز مدار، عملگرهای چرخ عکس العملی، گشتاوردهنده مغناطیسی، حسگرهای ژیروسکوپ، خورشید، جیپیاس، AHRS مغناطیس سنج و بورد الکترونیکی پردازشی، طراحی و راهاندازی شده است. بهعلاوه، پایش برخط وضعیت و موقعیت ماهواره در نرمافزارهای WIEW مکمل طراحی و راهاندازی شده است. بهعلاوه، پایش برخط وضعیت و موقعیت ماهواره در نرمافزارهای WIEW (های VIEW) و Celestia و Celestia بستر بوده است. سناریوها و مودهای عملیاتی در قالب الگوریتههای نرمافزاری، در بستر آزمون برای ارتقاء بستر بوده است. سناریوها و مودهای عملیاتی در قالب الگوریتههای نرمافزاری، در بستر آزمون ارزیابی می شود. نتایج تجربی این بستر در آزمون آرامسازی توانسته سرعت زاویهای اولیه را به سرعت الزام کمتر از ۲۰ درجه بر ثانیه در سهمحور برساند. امکان اعمال گشتاور اغتشاشی متناسب با موقعیت ماهواره، امکان آزمون پیشرانش بدون مخزن و سیستم پرفشار، ارتباط برخط میز و نمایشگرها و ساختار بهینه هامهولتز نوآوریهایی همه در این بستر را از نمونههای مشابه متمایز می کند.

واژههای کلیدی: کنترل وضعیت ماهواره، بستر سختافزار در حلقه، مود آرامسازی، میز سه درجه آزادی، سیمپیچ هلمهولتز، گشتاور اغتشاشی.

r	فاصله هندسی سیم از مرکز		
l	طول سیم		علائم و اختصارات
PWM ARX GPS TTL PRBS ECSS AHRS IGRF	Pulse-width modulation Auto regressive exogenous input Global positioning system Transistor transistor logic Pseudo random binary signal Europen cooperation space standard Attitude heading reference system International geomagnetic reference field	ω _{real} ω _{cmd} Ι Ν Β	سرعت زاویهای چرخ عکسالعملی فرمان سرعت زاویهای چرخ عکسالعملی جریان الکتریکی ولتاژ الکتریکی میدان مغناطیسی

مقدمه

در دنیای امروز، ماهوارهها نقش بهسزایی در زندگی بشر و نیازمندیهای روزمره ایفا مینمایند. تصویربرداری، ارتباطات رادیویی ۱. استادیار (نویسنده مخاطب) ۲. دانشجوی دکتری ۳. دانشجوی دکتری ۴. کارشناس ارشد

۵. استادیار

۶. مربى

و مخابراتی، سنجش و پایش اراضی و ناهمواریهای زمین، نقشهبرداری، ستارهشناسی، هواشناسی و کاربردهایی از این قبیل معمولاً توسط ماهوارهها انجام می شود. در یک ماهواره، زیرسیستمهای مختلفی در کنار یکدیگر فعالیت نموده تا یک مأموریت فضایی بهدرستی انجام شود. زیرسامانههای سازه- مکانیزم، تعیین و كنترل وضعيت، مخابرات، پردازش و مديريت داده، كنترل حرارت، توان الکتریکی و محموله از جمله زیرسامانههای متداول ماهواره میباشند [۲،۱]. بخش تعیین و کنترل وضعیت ماهواره، یکی از زيرسامانههاي مهمى است كه وظيفه تعيين وضعيت و انجام مانورهای دینامیکی، به منظور نگهداری ماهواره در وضعیت مطلوب یا نشانهروی را بر عهده دارد. عمده مأموریتهای ماهواره، خصوصاً تصویربرداری، مرهون صحت انجام مانورهای کنترل وضعیت است [۳-8]. با توجه به اهمیت بسیار بالا و پیچیدگی این زیرسامانه، مطالعات بسیار زیادی در مراکز تحقیقاتی انجام شده و هم اکنون نیز از موضوعات جالب برای محققان سراسر دنیا میباشد. مطالعات انجام شده در این زمینه از دیدگاههای مختلف مانند ارائه روش و الگوریتم کنترلی جدید [۷، ۸]، تشخیص و رفع عیب در حسگرها و عملگرهای زیرسامانه [۹–۱۱]، ارائه روش جدید برای غلبه بر اغتشاشات [۱۲، ۱۳] و ارائه ایده و روشهای جدید برای تعیین و کنترل وضعیت ماهواره [۱۴] بوده است.

ارزیابی انجام صحیح مانورهای کنترل وضعیت ماهواره در قالب سناریوها و مودهای کارکردی در آزمونهای مشخص و با استفاده از بستر آزمون سختافزار در حلقه بر اساس استانداردهای معتبر نظیر ECSS بررسی و صحهگذاری می شود. بستر آزمون سختافزار در حلقه کنترل وضعیت ماهواره دارای اجزای گوناگون و ملاحظات ویژهای بوده و برای انجام دقیق مانورها، نیازمند تبحر و تجربه کافی در این زمینه است [۱۵]. شبیهساز حرکت وضعی ماهواره بدون اصطکاک [۱۷،۱۶] ایجاد میدان مغناطیسی معادل نقطه مداری ماهواره [۱۸] و تولید پرتوهای متوازی خورشیدی بههمراه طراحی یک سیستم مکاترونیکی به منظور پایش دادههای سلامت و وضعیت ماهواره از جملهی مهمترین چالشهای طراحی و پیادهسازی بسترهای آزمون سختافزار در حلقه است [۱۹].

علاوه بر موارد فوق، سیستم سختافزار در حلقه کنترل وضعیت ماهواره برای آزمون بخش پیشرانش و همچنین کنترل وضعیت با استفاده از رانشگر نیز مورد استفاده قرار می گیرد [۲۱،۲۰]. بهعنوان نمونه میرشمس و همکاران به کنترل وضعیت ماهواره بر روی میز سه درجه آزادی با استفاده از رانشگر گاز سرد پرداختند [۲۲].

با وجود مطالعات بسیاری که تاکنون در این زمینه در دانشگاهها و مراکز صنعتی صورت گرفته است، هنوز کمبودها و نواقصی وجود

دارد. به عنوان نمونه هنگامی که بستر سخت افزار در حلقه با گاز سرد یا بخش پیشرانش تست می شود لازم است بعد از مدتی تست قطع شده و مخزن سوخت یا گاز شارژ گردد. علاوه بر آن بهخاطر پرفشار بودن مخزن، مشکلات و ملاحظات ایمنی زیادی به خصوص هنگام آزمون در دانشگاهها وجود دارد. به عنوان نمونه بستر آزمون ساخته شده در مرجع [10]، مخصوص آزمون مانور با حسگر و عملگر مغناطیسی است. در این بستر سعی شده تعیین و مانورهای وضعیت بر مبنای مغناطیس انجام شود. بستر آزمون ساخته شده در مرجع [۱۹] دارای حسگرهای وضعیت خورشید و ژایرو بوده و شبیهساز خورشید نیز دارد اما میز سه درجه آزادی این بستر، صرفاً قابلیت مانور برای ماهوارههای کلاس نانو را دارد. نوع دیگری از بسترهای HIL کنترل وضعیت ماهواره، دارای میز سه درجه آزادی دمبلی بوده که عموماً قابلیت مانور کامل در دو محور را دارد که نمونهای از این بستر که در مرجع [٢٣] ارائه شده است. وجه مشترک همه این بسترها تلاش برای انجام مانورهای دینامیکی ماهواره است. تمایزات این بسترها از نظر تجهیزات، حسگرها، عملگرها، معادلساز میدان مغناطیسی فضا، ایستگاه زمینی، مخابره داده و شبیهساز خورشید و ستاره است. برخی از این بسترها فاقد معادل ساز مغناطیسی بوده که صرفا از میدان مغناطیسی موجود در محیط اطراف استفاده می کنند [۲۳،۲۴]، دسته دیگر شبیهساز خورشید و حسگر خورشید نداشته و برای تعیین وضعیت از حسگرهای جایگزین شبیه حسگر زمین استفاده میکنند. دسته دیگر فاقد ایستگاه زمینی به منظور پایش دادهها است [۱۹]. علاوه بر این، در مطالعاتی که تاکنون اشاره شده است، امکان اعمال گشتاور اغتشاشی کنترل شده به میز وجود ندارد. ایجاد فضای نسبتا بزرگ توسط سیمپیچ هلمهولتز نیز از دیگر ایراداتی است که در بسترهای آزمون داخلی و خارجی وجود دارد. باتوجه به تأثیرگذاری اغتشاشات اعمال شده به ماهواره، نیاز به بستری است که علاوه بر قابلیت تحقق آزمون های عملکردی تعیین و کنترل وضعیت، امکان ییادهسازی اغتشاشات حین آزمون را نیز فراهم سازد.

در این مطالعه یک بستر آزمون سختافزار در حلقه متشکل از میز سهدرجه آزادی، سیم پیچ هلمهولتز، شبیه ساز پرتوهای خورشیدی، ایستگاه زمینی، ارتباط رادیویی دوطرفه، شبیه ساز گرافیکی مدار ماهواره، حسگرهای خورشید، ژیروسکوپ، مغناطیس سنج، وضعیت (AHRS) و عملگرهای چرخ عکس العملی و گشتاوردهنده مغناطیسی است که در قالب یک مجموعه مکاترونیکی طراحی و پیاده سازی شده است. ملاحظات عملی و نتایج تجربی در خصوص ساخت این بستر آزمون و تجمیع المان های آن درنظر گرفته شده و در این راستا مانور آرام سازی سرعت زاویه ای (دیتامبلینگ) ماهواره توسط بستر مذکور آزموده شده است. نوآوری اصلی بستر آزمون ارائه شده، علاوه بر ارتباط برخط با ایستگاه زمینی و نمایشگر گرافیکی، ساختار بهینه سیمپیچ هلهولتز و همچنین ایجاد بستر مناسب برای شبیهسازی سختافزاری مانورهای وضعیت به همراه اعمال گشتاورهای اغتشاشی به میزان دلخواه می باشد.

بستر أزمون سختافزار در حلقه

جهت انجام آزمونهای کنترل وضعیت ماهوارهها، نیاز است شرایط فضا از منظر کنترل وضعیت مهیا شود. بدین منظور از میزهای سه درجه آزادی که قابلیت مانور ماهواره را در سه محور و با اصطکاک ناچیز، دارند (البته در دو محور، محدودیت حداکثر انحراف را دارد)، استفاده می شود. از طرفی مهیا نمودن میدان مغناطیسی معادل فضا، چالش دیگری در این زمینه است که برای معادل سازی آن از سیم پیچی موسوم به هلمهولتز استفاده می شود که با استفاده از مدل پیچی موسوم به هلمهولتز استفاده می شود که با استفاده از مدل iGRF میدان مغناطیسی معادل موقعیت مداری بدست می آید [۲۵]. همچنین برای معادل سازی پرتوهای خورشیدی از سیمولاتور تنگستنی که دارای طیف نوری مشابه با خورشید است که پرتوهای نوری آن به میزان قابل قبولی باهم موازی است استفاده شده است.

اغتشاشات اعمالی به ماهواره توسط موتورهای الکتریکی مجهز به ملخ، با جانمایی ویژه معادلسازی شده است. یک بورد الکترونیکی برای پردازش دادهها، پیادهسازی قانون کنترلی و اعمال فرامین به عملگرها مورد نیاز میباشد. به دلیل تعداد زیاد المانهای کنترلی و

حسگرها و جهت سادهسازی فرایند عیبیابی، رویکرد مجزا نمودن راهاندازی المانها و تجمیع، با استفاده از یک بورد تجمیعی و پردازش در بورد دیگر استفاده شده است.

در شکل ۱ شمای کلی جریان داده در بستر سختافزار در حلقه مشاهده می شود. همانطور که از این شکل مشخص است، انرژی الكتريكى از طريق باترىها و بورد توزيع كننده به بوردهاى تجميع و پردازشی منتقل میشود. الگوریتمهای کنترل وضعیت بر روی بورد پردازشی که با تراشه سری LPC1788 با مقدار حافظه ۸ مگابایتی، پشتیبانی می شود، نوشته شده است. جهت دریافت داده ی حسگرها و اعمال فرامین به عملگرها، ارتباط بورد پردازشی با بورد تجمیعی توسط پروتکل CAN با نرخ داده ۱ مگابیت بر ثانیه در نظر گرفته شده است. حسگرهای مغناطیسی، ژایرو و جیپیاس از طریق درگاه سریال با پروتکلهای RS422 و حسگر خورشید با درگاه سریال و پروتكل RS485 به بورد تجميع متصل شدهاند. چرخ عكس العملي با ارتباط CAN به بورد تجميع متصل شده است و گشتاوردهندههاي مغناطیسی با یک بورد راهانداز رابط، با استفاده از پالس PWM و سطح ولتاژ TTL به بورد تجميعي متصل شده است. ارتباط با عملگرها و حسگر در قالب پروتکل CAN بصورت درخواست وضعیت یا ارسال فرمان از بورد پردازشی به بورد تجمیعی و بالعکس ارسال دادههای وضعیت یا پیام تأیید از بورد تجمیعی به بورد پردازشی انجام مىشود.

شکل ۱ – شمای جریان داده در بستر آزمون

می شود. داده ها بصورت رادیویی و در فرکانس ۲/۴ گیگاهرتز به گیرنده رادیویی منتقل می شود. داده های ارسالی رمزنگاری شده و در ایستگاه زمینی رمزگشایی می شود. نهایتاً در برنامه نوشته شده در

در بورد پردازشی الگوریتم کنترلی اجرا می شود و برای نمایش در ایستگاه زمینی داده حسگرها، عملگرها و فرمان های کنترلی از طریق این بورد به فرستنده مخابراتی با ارتباط سریال منتقل

ایستگاه زمینی که توسط نرمافزار LabVIEW طراحی شده است، نمایش داده شده و ذخیره می شود. در شکل ۲ نمایی از مجموعه سختافزار در حلقه کنترل وضعیت ماهواره با عملگرهای گشتاوردهنده مغناطیسی و چرخ عکس العملی، بورد پردازشی، بورد تجمیع، ژایرو، حسگر مغناطیسی، سیم پیچ هلمهولتز و میز سه درجه آزادی مشاهده می شود.

شکل ۲ – شمایی از مجموعه سختافزار در حلقه

میز سهدرجه آزادی

به طور معمول برای حذف (کاهش) اصطکاک، از میزهای سه درجه آزادی استفاده می شود. این میزها معمولاً در حوضچه هوا معلق قرار می گیرند تا اصطکاک را کاهش دهند. میز سه درجه آزادی استفاده شده، با استفاده از یک گوی و یک کاسه نگهدارنده طراحی شده است که گوی توسط فشار هوای ۲ اتمسفری اعمالی از درون کاسه، بصورت معلق قرار می گیرد. این میز در یک راستا (حول محور سوم آن یعنی Z) مانور کامل داشته و حول دو محور دیگر حدود ۴۰ درجه قابلیت مانور دورانی دارد. نمایی از این میز در شکل ۳ ارائه شده است. گشتاور اغتشاشی تقریبی سنجش شده حول محور سوم شده است. گرا نیوتن متر بوده و در دو محور دیگر به دقت بالانس بستگی دارد که در این آزمون در مرتبه ^۳ ۱۰۰ نیوتن متر بوده است.

برای انجام آزمون تجربی، پس از استقرار ادوات و اتصال آنها، نیاز است تا میز سه درجه آزادی، بالانس دقیق شود. بالانس با تطبیق مرکز جرم و مرکز دوران اتفاق میافتد. تنظیم مرکز جرم با جابجایی مهرهها در پیچهای تعبیه شده در راستای دو محور، انجام

وحید بهلوری، حسین حقیقی، سمانه کویری، مرضیه تقینژاد، احسان معانی و سهیل سیدزمانی

می شود. مقدار ممان اینرسی های سه محور ماهواره اندازه گیری شده و به ترتیب ۲/۸، ۲/۸ و ۳/۴ کیلو گرم مترمربع در راستاهای محور اول، دوم و سوم استخراج شده است. به منظور تامین توان بوردهای الکترونیکی و المان های مختلف بستر آزمون از یک مجموعه شامل دو باتری لیتیومی با ظرفیت ۳۰۰۰ میلی آمپر ساعت و چندین بورد توزیع توان جهت تنظیم ولتاژ استفاده شده است. در بستر آزمون طراحی شده، ولتاژهای رگوله شده ۵، ۱۲ و غیررگوله ۲۸ ولت برای راهاندازی المان ها مورد نیاز است که توسط این بورد تأمین شده است. علاوه بر این، حفاظت های لازم و کانکنتورهای توزیع بر روی آن تعبیه شده است.

شکل ۳- میز سه درجه آزادی

سيم پيچ هلمهولتز

برای مدل کردن میدان مغناطیسی زمین یک سیم پیچ سهمحوره طراحی و ساخته شده است. با عبور جریان از سیم پیچها، میدان مغناطیسی تولید می شود که این میدان در مرکز این سیم پیچ، باید

همگن باشد [۱۲]. طراحی سیمپیچ هلمهولتز مطابق قوانین مغناطیسی است که مبنای تولید میدان مغناطیسی ناشی از سیم حامل جریان مطابق رابطه ۱ است.

$$\boldsymbol{B} = \frac{\mu_0}{4\pi} \oint \frac{I \, dl \times \boldsymbol{r}}{|\boldsymbol{r}^3|} \tag{1}$$

که در آن B میدان مغناطیسی تولیدشده، I جریان الکتریکی، μ_0 ثابت مغناطیسی خلاء، r فاصله هندسی از سیم و l طول سیم است. بر این اساس یک سیم پیچ سهمحوره هلمهولتز طبق مشخصات جدول ۱ طراحی و ساخته شده است.

جدول 1 - مشخصات سيم پيچ هلمهولتز ساخته شده

واحد	تعداد	پارامتر	
عدد	۶	تعداد كلاف	
سانتىمتر	181×181	ابعاد كلاف X	
سانتىمتر	107×107	ابعاد كلاف Y	
سانتىمتر	189×189	ابعاد كلاف Z	
دور	۵۰	تعداد دورسیم در هر کلاف	
ميليمتر	١/٣	قطر سيم	
_	مس	جنس سیم	
_	ألومينيوم (غيرمغناطيسي)	جنس بدنه نگهدارنده	

پارامترهای الکتریکی بهدست آمده از ساخت هلمهولتز مطابق جدول ۲ اندازه گیری شده است. طراحی این سیمپیچ بر مبنای جریان الکتریکی ۲ آمپر بوده که در محدوده (۲۰۰,۱۰۰–) میکروتسلا است. به منظور بررسی عملکرد سیمپیچ هلمهولتز معمولاً دو آزمون تأثیرگذاری میدان مغناطیسی محورها بر روی یکدیگر و یکنواختی میدان مغناطیسی انجام میشود. در این آزمون جریان الکتریکی هر کلاف به طور مجزا افزایش داده شده در حالیکه جریان دو کلاف دیگر روی مقدار صفر تنظیم شده است. با افزایش جریان، میدان مغناطیسی محور متناظر آن مطابق انتظار افزایش پیدا کرده و میدان در دو محور دیگر مطابق انتظار افزایش پیدا کرده و میدان در دو محور دیگر مطابق انتظار افزایش داده شده است. حداکثر مقدار تاثیرپذیری میدان هر محور نمایش داده شده است. حداکثر مقدار تاثیرپذیری میدان مغناطیسی از کلاف دیگر برابر با ۱/۳ درصد اندازه گیری شده

جدول ۲ – مشخصات سيم پيچ هلمهولتز

مقاومت اهمی (Ω)	اندوکتانس القایی (mH)	ثابت زمانی (ms)	راستا
9/884	79/87 W	٣/٠٧	Х
٩/۴٨۶	31/41	۳/۳۱۱	Y
۹/۱۵۶	78/40	۲/۸۸۸	Z

فصلنامهٔ علمی- پژوهشی علوم و فناوری فضایی

در آزمون یکنواختی میدان مغناطیسی، بستر آزمون مطابق با شکل ۷ آماده شده است که در آن حسگر مغناطیسی در مرکز هندسی سیمپیچ قرار گرفته و به صورت پلهای موقعیت آن نسبت به مرکز در راستای سه محور به مقدار حداکثر ۲۰± سانتیمتر جابجا

۵۹ /

شده است. در این هنگام میدان در مرکز سیم پیچ برابر با ۴۰ میکروتسلا تنظیم شده است. تغییرات کم میدان مغناطیسی در محدوده جابجا شده مطلوب است. نتایج اندازه گیری که در شکل ۸ منعکس شده است نمایانگر این امر است که حداکثر تغییرات میدان برای فاصله ۲۰ سانتی متری نسبت به مرکز سیم پیچ برابر با ۸/۷ درصد است.

شکل ۷- بستر آزمون یکنواختی میدان مغناطیسی

شکل ۸- تغییرات میدان در نقاط با فاصله مشخص از مرکز سیم پیچ

بوردهاي الكترونيكي

الگوریتمهای تعیین و کنترل وضعیت عموماً نیاز به حجم پردازش زیاد و سریع دارند. این مسئله زمانی اهمیت بیشتر پیدا می کند که مدیریت داده و فرمان برای چند حسگر و عملگر متفاوت به طور همزمان انجام شود. طرح اجرایی در این بستر آزمون جداسازی بخش پردازش و بخش راهانداز حسگرها و عملگرها بوده است. بدین منظور دو بورد سخت افزاری مجزا که توسط پروتکل CAN با فرکانس ۱ مگابیت بر ثانیه بایکدیگر در ارتباط هستند، طراحی شده است. یک بورد الکترونیکی پردازشی مبتنی بر پردازنده LPC1788

وحید بهلوری، حسین حقیقی، سمانه کویری، مرضیه تقینژاد، احسان معانی و سهیل سیدزمانی

با مقدار حافظه ۸ مگابایتی، جهت اجرای الگوریتمهای کنترلی استفاده شده است. این بورد در شکل ۹ نمایش داده شده است.

در این ماهواره باس CAN به دلیل قابلیت اطمینان بالا، استفاده آن در کاربردهای فضایی [۲۶]، دسترسی و هزینه پایین آن در مقایسه با دیگر باسهای ارتباطی ویژه فضا به عنوان باس اصلی ماهواره طراحی شده است، به طوری که ارتباط تمام زیرسیستمها با بورد پردازشی از طریق این باس انجام میگیرد. ارتباط تمام زیرسیستمها با بخش پردازشی به صورت ارسال فرمان درخواستی از این بورد به زیرسیستم مربوطه است، بدین ترتیب میتوان از ترافیک اشغال شده در باس جلوگیری کرد. بورد پردازشی دادههای دریافتی از بورد تجمیعی را جمع آوری و براساس دادههای دریافتی و الگوریتمهای پردازشی به عملگرها فرامین کنترلی ارسال میکند. در نهایت این بورد دادههای دریافت شده را با استفاده از فرستنده رادیوئی به ایستگاه زمینی ارسال میکند.

شکل ۹– بورد پردازشی

جهت راهاندازی حسگرها و عملگرهای جدول ۳ که شامل ۲۱ دستگاه می شود یک بورد تجمیعی طراحی و ساخته شده است که وظیفه اعمال فرامین عملگرهای کنترلی و دریافت دادههای حسگرهای مذکور را برعهده دارد. دادهبرداری در بورد تجمیعی با استفاده از میکروکنترلر ARM Cortex_M4، مطابق شکل ۱۰ طراحی و ساخته شده است.

جدول۳- حسگرها و عملگرهای بستر آزمون

درگاه ارتباطی	تعداد (عدد)	نوع	نوع المان		
RS422	۴	SS411	حسگر خورشيد		
RS422	٢	Zarm-AMR	حسگر مغناطیسی		
RS422	٢	STIM210	ژيروسكوپ		
RS232	١	Orintus	AHRS		
RS485	٢	-	GPS		
CAN	٣	IRW90	چرخ عکسالعملی		
DWM	٣	Zorm	گشتاوردهنده		
1 VV IVI		1	,	, Zam	Zalli
Digital	۴	GoScientist DC-Motor	رانشگر اغتشاشی		

طراحی و پیادهسازی بستر آزمون سختافزار در حلقه کنترل وضعیت ماهواره

شکل ۱۰ – بورد تجمیعی بستر آزمون

عملگرهای کنترل وضعیت

یک ماهواره برای تغییر وضعیت خود، نیازمند به اعمال گشتاور است. بدین منظور عملگرهای چرخ عکس العملی، گشتاوردهنده مغناطیسی و رانشگر مورد استفاده قرار می گیرند. این عملگرها به ترتیب بر اساس قوانین ژیروسکوپی، مغناطیسی و نیروی عکسالعمل، به ماهواره گشتاور اعمال مینمایند. در بستر آزمون سختافزاری ساخته شده، از گشتاوردهنده مغناطیسی و چرخ عکسالعملی برای اعمال گشتاور استفاده شده که در شکل ۱۱ نمایش داده شده است. چرخ عکس العملی استفاده شده دارای ممان اینرسی ۰/۰۰۰۴۲ کیلوگرم مترمربع و حداکثر گشتاور ۰/۰۱۵ نیوتنمتر با حداکثر دور ۷۸۰۰ دور در دقیقه است و با ولتاژ ۲۸ ولت غیررگوله تغذیه می شود. دادهای عملکردی و سلامت چرخ شامل سرعت، ولتاژ، جریان و دما از طریق باس CAN دریافت و فرامین نیز از همین طریق به چرخ ارسال میشود. گشتاوردهنده مغناطیسی شامل یک سیم پیچ و هسته مغناطیسی است که امپدانس سیمپیچ آن ۱۶۷ اهم و ثابت زمانی آن ۲۵ میلی ثانیه است. این عملگر بوسیله پالس PWM با دامنه ۱۵ ولت راهاندازی می شود که ممان دو قطبی ۱۵ Am² را تولید می کند.

شكل 11 - عملكرها الف) چرخ عكس العملى ب) كشتاوردهنده مغناطيسي

حسگرهای تعیین وضعیت

حسگرهای به کار رفته در بستر آزمون شامل موارد نامبرده در جدول ۳ است که در ادامه مشخصات هر یک تشریح شده است. یک حسگر مغناطیسی سهمحوره با مشخصه مدل پروازی با مقدار خطای ۳۵۰ نانوتسلا و مقدار بایاس ۲۸/۶۴۴ میکروتسلا مورد استفاده قرار گرفته است. به دلیل وجود مواد فرومغناطیس اطراف حسگر در ابتدای آزمون بایستی کالیبراسیون حسگر انجام شود که این عمل پس از نمونه گیری از دادههای خروجی حسگر ضمن چرخاندن آن در فضای سهبعدی با نگاشت دادهها روی یک کره انجام میشود. به عنوان نمونه توزیع خطای خروجی دادههای این حسگر در یک محیط آغشته به مواد فرومغناطیسی در شکل ۱۲ ترسیم شده است. این شکل بهازای ۲۵۰۰۰۰ داده تجربی، در محیط ۲۵ درجه سانتی گراد و در راستای محور Z استخراج شده است. در این شکل انحراف معیار ۳۸۹/۲۰ نانوتسلا و با مقدار بایاس ۲۸۶۴۴ نانوتسلا بدست آمده است. نزدیک نبودن قطعات فلزی، مواد فرومغناطیسی و میدان های مغناطیسی به حسگر مغناطیسی یکی از ملاحظات عملی در استفاده از این حسگر است.

در شکل ۱۳ توزیع داده سرعت زاویهای حسگر ژایرو، بهازای ۲۵۰۰۰۰ داده تجربی و در محیط ۲۵ درجه سانتی گراد و در راستای محور X استخراج شده است. انحراف معیار ۲۷۲۹ درجه بر ثانیه و مقدار خطای بایاس ۲۰۲۷ درجه بر ثانیه استخراج شده است. فرکانس نمونهبرداری یکی از ملاحظات که با افزایش فرکانس نمونهبرداری مقدار خطای خروجی در حسگر ژایرو افزایش مییابد. مصالحه بین مقدار فرکانس نمونهبرداری و مقدار خطای خروجی بر اساس نیاز کاربر و مشخصات حسگر مورد استفاده تعیین میشود. قابل ذکر است که حسگر ژایرو، کالیبراسیون ویژهای نداشته و فقط در ابتدای استفاده از آن مقدار انحراف معیار و میانگین به منظور استفاده در استفاده از آن مقدار انحراف معیار و میانگین به منظور استفاده در الگوریتم تعیین وضعیت اندازه گیری میشود.

بردار خورشید، اصلی ترین پارامتر تصحیح تعیین وضعیت است که در الگوریتم تعیین وضعیت بسیاری از ماهوارهها استفاده می شود. اساساً این حسگرها یا از فتوسل استفاده می نمایند یا دارای CCD هستند. در این طرح از یک حسگر SS411 نمونه فضایی مبتنی بر CCD استفاده شده است. در ابتدای انجام آزمون ها این حسگر با نور شبیه ساز خورشید به مدت ۱ دقیقه کالیبره می شود. علاوه بر این پارامتر درخشندگی^۱ در هر لحظه بررسی می شود.

شکل ۱۲ – توزیع دادههای تجربی خروجی حسگر مغناطیسی در راستای محور z برای ۲۵۰۰۰۰ نمونه، در دمای ۲۵ درجه سانتیگراد، انحراف معیار ۲۰/۳۸۹۷

نانو تسلا با مقدار میانگین ۲۸۶۴۴ نانوتسلا[۲۷]

جهت دریافت اطلاعات مداری، شامل سرعت، موقعیت، شتاب و زمان از یک حسگر GPS استفاده شده است. این حسگر قابلیت ارسال داده بر روی درگاه ارتباطی سریال را داشته و با تحلیل داده-ها، اطلاعات مداری به شبیهساز گرافیکی موقعیت مداری منتقل میشود. کالیبراسیون و صحه گذاری اطلاعات خروجی این حسگر با مقایسه بین سیگنال تنظیمی توسط دستگاه تولید سیگنال جی پی اس انجام می شود.

الگوریتمهای تعیین وضعیت با استفاده از فیلترهای بازگشتی شبیه فیلتر کالمن و با استفاده از ورودیهای سرعت زاویهای، بردار خورشید و بردار مغناطیسی، وضعیت موجود را تخمین میزنند. به منظور ارزیابی و مقایسه بین وضعیت تخمین زده شده و وضعیت واقعی از حسگرهای وضعیت استفاده میشود. در این طرح از یک حسگر AHRS سه محوره استفاده شده است. این حسگر با درگاه ارتباطی سریال ارتباط برقرار نموده و پارامترهای سرعت زاویهای،

وحید بهلوری، حسین حقیقی، سمانه کویری، مرضیه تقینژاد، احسان معانی و سهیل سیدزمانی

زوایای اویلر، کواترنیونها و فلوی مغناطیسی را اندازه گیری مینماید. کالیبراسیون این حسگر توسط نرمافزار مخصوص آن و با چرخاندن این حسگر در سه محور انجام شده و ضرایب اصلاحی استخراج می شود.

صحتسنجی دادههای حسگرها و عملگرها

قبل از انجام آزمونها، دادههای حسگرهای تعیین وضعیت بررسی و صحهگذاری می شود. صحتسنجی هر کدام از حسگرها نیاز به بستر آزمون جداگانه و مفصلی دارد که در این بخش بطور مختصر اشارهای به نحوه صحتسنجی عملکرد حسگرها و عملگرها شده است.

برای صحتسنجی حسگر GPS، از دستگاه تولید سیگنال GPS، استفاده شده است. یعنی از مقایسه سیگنال تولیدی برای GPS با سیگنال خروجی خود GPS، صحه گذاری انجام شده است. برای صحتسنجی عملکرد حسگر ژایرو، از میز نرخی ژایرو استفاده شده است. بدین صورت که ژایرو بر بر روی میز چرخان با سرعت معین، قرار گرفته و سپس خروجی ژایرو با سرعت میز چرخان مقایسه شده است. برای صحتسنجی حسگر مغناطیسی از سیمپیچ هلمهولتز استفاده شده است. بدین صورت که یک میدان یکنواخت در مرکز پیچه هلمهولتز ایجاد نموده و سپس حسگر مغناطیسی در مرکز هلمهولتز قرار داده شده است. با مقایسه بین دادههای خروجی حسگر مغناطیسی و میدان مغناطیسی هلمهولتز، صحه گذاری حسگر مغناطیسی انجام شده است. حسگر خورشیدی با استفاده از نور خورشید و اندازه گیری بردار خورشیدی توسط تئودولیت و اندازه گیری همزمان داده خروجی از حسگر خورشیدی صحهگذاری شده است. با اندازه گیری میدان مغناطیسی تولید شده توسط عملگر مغناطیسی، این المان صحه گذاری شده است. استفاده از نرمافزار چرخ عکسالعملی برای ارسال و دریافت داده با آن و بطور همزمان اندازه گیری دور چرخ عکس العملی و همچنین با لحاظ کردن پارامتر زمان، عملکرد چرخ عکسالعملی صحه گذاری شده است.

نمودار كنترلى عملگرها

در ادامه به منظور بررسی دقیق تر عملکرد عملگرها، نمودارهای کنترلی چرخ عکس العملی و گشتاوردهنده مغناطیسی در شکلهای ۱۴، ۱۵ و ۱۶ ترسیم شده است. در شکل ۱۴ و ۱۵ به ترتیب فرمان سرعت و شتاب به چرخ اعمال شده و خروجی واقعی چرخ نیز در این دو شکل با خطچین نشان داده شده است. اصولاً چرخ عکس العملی عملگر لختی بوده و زمان نشست نمودار کنترلی آن قابل توجه است. در شکل ۱۶، نمودار کنترلی گشتاوردهنده مغناطیسی بصورت سمبلیک نمایش داده شده است. نمایش

مرتبه اول بودن معادله ديفرانسيل آن، پذيرفته شده است.

- Speed Command -- RW Speed 4000 2000 N (rpm) -2000 -4000 -6000 L 10 20 50 60 30 40 70 Time (s)

سمبلیک به دلیل رابطه تحلیلی داشتن مدل عملگر مغناطیسی و

شکل ۱۴ – مقایسه فرمان سرعت و سرعت چرخ عکس العملی

شکل ۱۶ – نمودار کنترلی و برنامه زمانی گشتاوردهنده و حسگر مغناطیسی

سازه ماهواره

به منظور معادل سازی ماهواره در سیستم کنترل وضعیت، یک سازه اولیه آلومینیومی و مکعبی شکل طراحی شده و به صفحه میز سه درجه آزادی متصل شده است. نحوه جانمایی تجهیزات بر این سازه از دو جنبه اهمیت دارد. جنبه اول ممان اینرسی و بالانس بودن میز

سه درجه آزادی برای انجام آزمونها است چرا که در صورت رعایت نكردن ممان اينرسىها و نابالانسى ميز، عملاً انجام أزمونهاى عملکردی امکان پذیر نمی باشد. پیچهای تنظیمی در سه محور میز تعبیه شده که از آنها به منظور تعادل استاتیکی و قرار دادن مرکز جرم بر روی مرکز دوران با تنظیم وزنهها، استفاده می شود. جنبه دوم ملاحظات چیدمان المانها در کنار یکدیگر است. به عنوان نمونه عملگرهای مغناطیسی بصورت متعامد نصب میشوند. حسگر مغناطیسی، در دورترین نقطه از اجزای مغناطیسی نصب می شود. عملگرهای مومنتومی بصورت متعامد بر یکدیگر و در نزدیکترین فاصله بههم نصب می شوند. نصب حسگر خور شید به نحوی است که پرتوهای خورشیدی را دریافت نماید. ژیروسکوپ نیز برای اندازه گیری سرعت زاویه ای سه محوره ماهواره بر روی آن نصب شده است که در شکل ۳ (الف) این ساختار مشاهده می شود. بورد پردازشی و بورد تجمیعی بر روی سازه متصل شده است. مجموعه باترىها و بورد توزيع انرژى الكتريكى زير ميز سه درجه، تعبيه شده است.

ایستگاه زمینی

برای بررسی صحت انجام مانورهای وضعیت ماهواره، نیاز است همه دادههای حسگرها و همچنین ورودیهای کنترلی و دادههای سلامت میز ذخیره و پایش شود. این دادهها توسط فرستنده رادیویی به ایستگاه زمینی که در قالب نرمافزار LabVIEW نوشته شده، ارسال میشود. ارسال دادهها بصورت رادیویی و در یک بسته داده مشخص و بصورت رمزنگاری شده، در باند فرکانسی ۲/۴ گیگاهرتز و با نرخ ۱۰ هرتز انجام شده است. در شکل ۱۷ نمایی از نرمافزار ایستگاه زمینی ارائه شده است.

شکل ۱۷ - نمایی از نرمافزار ایستگاه زمینی در محیط LabVIEW

ماژولاریتی و فصل مشترک بستر أزمون

بستر آزمون بطور کلی ماژولار طراحی شده و قابلیت سرویس دهی به ماهوارههای کلاس میکرو را دارد. میز سه درجه آزادی، سیم پیچ

هلمهولتز، شبیه ساز پرتوهای خورشیدی، سیستم توزیع انرژی الکتریکی، سیستم تلهمتری داده و حسگر AHRS برای مانیتور کردن وضعیت میز مستقل از ماهواره مورد آزمون بوده و اجزای اصلی بستر آزمون را تشکیل می دهند. حتی الگوریتمهای تعیین و کنترل وضعیت نیز تا حدودی مستقل از ماهواره بوده و قابل دسترسی و تغییر هستند. البته بدیهی است که نوع و تعداد حسگرها و عملگرها ماژولار نبوده چراکه بستگی مستقیم به استراتژی تعیین و کنترل وضعیت و الزامات طراحی ماهواره مورد نظر دارد.

برای سرویس دهی به سایر ماهواره ها لازم است فصل مشترک اجزاء اصلی بستر آزمون که شامل فصل مشترک مکانیکی، انرژی الکتریکی، داده ای و مغناطیسی است بررسی شود. فصل مشترک با سیم پیچ هلمهولتز از دو جنبه مغناطیسی و هندسی قابل بررسی است که از نظر مغناطیسی میدان دلخواه توسط تنظیم جریان الکتریکی متاسب با ارتفاع مداری هر ماهواره ایجاد می شود. به لحاظ هندسی بایستی ابعاد سازه ماهواره در بخش مرکزی سیم پیچ با شعاع یکنواختی مطابق شکل ۸ قرار گیرد.

فصل مشترک با میز سه درجه آزادی از نظر اتصالات مکانیکی با سازه ماهواره است که میز سه درجه آزادی دارای یک رویه با سوراخهای منظم جهت اتصال به سازههای مختلف است. فصل مشترک با شبیه ساز پرتوهای خورشید قابلیت تغییر زاویه در دو جهت را داشته که با توجه به موقعیت قرارگیری سازه میتوان جهت دلخواه را تنظیم نمود. مقدار ولتاژ بستر آزمون (ولتاژهای رگوله شده ۵، ۱۲ و غیر رگوله ۲۸ ولت) به نحوی انتخاب شده که استاندارد بوده و برای سایر ماهواره ها قابل استفاده باشد. فصل مشترک تأمین انرژی الکتریکی با اتصال کانکتور به ماهواره اتفاق میافتد. فصل مشترک داده ای ارتباط سریال است. یعنی ماهواره جدید کافی است داده های خود را از طریق ارتباط سریال S232 انتقال دهد، در اینصورت داده ها تله متری شده و به ایستگاه زمینی منتقل می شوند.

شبيهساز موقعيت مدارى ماهواره

در راستای نمایش موقعیت مداری ماهواره از نرمافزار Celestia استفاده شده است. دادههای موقعیت، وضعیت و سرعت زاویهای از بستر آزمون به صورت برخط به نرمافزار مذکور ارسال شده و به صورت گرافیکی نمایش داده میشود. این قابلیت درک بهتر از عملکرد مانورهای وضعیت ماهواره متناسب با موقعیت مداری و دستگاههای مختصات مداری و بدنه ایجاد میکند. در شکل ۱۸ بخشی از این شبیه ساز نمایش داده شده است. ارتباط دادهای بین بستر آزمون و این شبیه ساز از طریق پروتکل TCP/IP بوسیله دو مودم بی سیم انجام شده است.

وحید بهلوری، حسین حقیقی، سمانه کویری، مرضیه تقینژاد، احسان معانی و سهیل سیدزمانی

شکل ۱۸ – شبیه ساز موقعیت مداری ماهواره

گشتاورهای اغتشاشی

برای آزمودن الگوریتمهای تعیین و کنترل وضعیت در مواجهه با گشتاورهای اغتشاشی از یک مجموعه شامل موتور الکتریکی و یک ملخ برای ایجاد گشتاور استفاده شده است. جانمایی این مجموعه مطابق شکل ۱۹ به گونه است که در سه جهت مختلف قابلیت اعمال گشتاور به مدل ماهواره وجود دارد. با روشنشدن موتور الکتریکی و حرکت ملخ، نیروی پیشران بر اساس چرخش ملخ ایجاد می شود. حداکثر گشتاور اغتشاشی اعمالی توسط این مجموعه برابر با ۰/۱ نیوتنمتر است. مقدار دامنه گشتاور اغتشاشی توسط پهنای پالس اعمالی به موتور الکتریکی قابل تنظیم است. روشن نمودن موتور الكتريكي توسط سوئيچ الكتريكي كه فرمان أن توسط الگوريتم برنامه صادر مىشود، اتفاق مىافتد. حداكثر گشتاور اغتشاشی ۰/۱ نیوتنمتر بوده که در صورت روشنبودن موتور در تمام سيكل ايجاد مىشود. با توجه به مدل ديناميكى موتور الكتريكي جريان مستقيم و كنترل دور أن با ولتاژ، با تقريب مناسب می توان گفت، میزان گشتاور تولیدی متناسب با پهنای پالس اعمالی به موتور است.

مجموعه موتور و ملخ به دلیل ایجاد نیروی بالاران و کارکرد روشن-خاموش، از نظر عملکردی بسیار شبیه به تراستر بوده و میتوان آزمونهای کنترل وضعیت با عملگر تراستر را با این سیستم شبیهسازی نمود. در این مطالعه با استفاده از چیدمان چهار تراستری، علاوه بر شبیهسازی گشتاورهای اغتشاشی، آزمون انتقال مداری نیز انجام شده است. مزیت عمده سیستم موتور و ملخ، ایمن بودن، سادگی، هزینه بسیار اندک، و در دسترس بودن است، چراکه سیستم سادگی، هزینه بسیار اندک، و در دسترس بودن است، چراکه سیستم ییشرانش و تراستر اولاً از نظر ایمنی ملاحظات بسیار قابل توجهی پیچیدگی بر روی میز سه درجه آزادی ایجاد مینماید. گران بودن و در دسترس نبودن هم علت دیگری است که سیستم موتور و ملخ در مقایسه با تراستر برای آزمون کنترل وضعیت ترجیح دارد. البته دیده نشدن اثر تلاطم سوخت و یکنواخت نبودن بردار تراست حاصل از مشدن اثر تلاطم سوخت و یکنواخت نبودن بردار تراست حاصل از

طراحی و پیادهسازی بستر أزمون سختافزار در حلقه کنترل وضعیت ماهواره

شکل 1۹ – مجموعه معادل گشتاور اغتشاشی

شبيهساز خورشيد

تمایز طیف نور خورشید و موازی بودن پرتوهای تابشی آن دو ویژگی اصلی این پرتو است. برای انتخاب شبیهساز خورشید مجموعهای با این دو ویژگی نیاز است. در این بستر آزمون از یک تابشگر تنگستنی با توان ۱ کیلووات با واگرایی حداکثر ۳± درجه استفاده شده است. این تابشگر تمایز طیف نوری با نور محیط را به خوبی ایجاد نموده است و با افزایش فاصله بین این تابشگر و بستر آزمون واگرایی پروتوها از دیدگاه حسگر کاهش یافته است. در شکل ۲۰ تابشگر مذکور ارائه شده است.

شکل ۲۰- شبیهساز خورشید

آزمون تجربي با استفاده از بستر طراحي شده

كنترل سرعت زاويهاي

ماهواره پس از جدایش از پرتابگر، در اثر نیروهای بیرونانداز پرتابگر و اغتشاشات وارده، بصورت نامنظم در هر سه محور شروع به چرخش مینماید. با توجه به مأموریت تعریف شده، برای مانورهای وضعیت، نیاز به مستهلک نمودن سرعت زاویهای اولیه ماهواره است، البته در ماهوارههای دورانپایدار ممکن است از چرخش یک یا چند محور برای پایدارسازی استفاده شود [۶]. مقدار مستهلکسازی سرعت زاویهای اولیه با توجه به الزامات مأموریتی

فصلنامهٔ علمی- پژوهشی علوم و فناوری فضایی دوره ۱۲ / شمارهٔ ۲ / تابستان ۱۳۹۸ (شماره پیاپی ۲۹)

متفاوت است، معمولاً سرعتهای کمتر از ۱ درجه بر ثانیه در هر سه محور مورد نظر است [۲۸]. مستهلکسازی سرعت اولیه ماهواره معمولاً با رانشگرها و گشتاوردهنده مغناطیسی انجام می شود [۲۹]. رانشگر دو وضعیتی با سرعت بالا و با ارائه سطح بالای گشتاور اعمالی، به سرعت آرامسازی را انجام میدهند، اما رسیدن به چرخه حدی، نیازمندی به سوخت و تغییر دینامیک ماهواره به دلیل تغییر جرم سوخت، چالشهای استفاده از این عملگرهاست. عملگرهای مغناطیسی از تعامل دو بردار مغناطیسی زمین و عملگر، گشتاور ایجاد مینمایند، برای آرامسازی ماهواره، نیاز به زمان بیشتری دارند اما مشكلات رانشگرها را ندارند. عدم همزمانی كاركرد حسگر و عملگر مغناطیسی، تخلیه انرژی ذخیره شده در سیم پیچ عملگر از جمله چالشهای استفاده از این عملگرهاست. اساس کار آرامسازی با روش مغناطیسی، تزریق جریان به عملگرهاست بطوری که از تعامل دو میدان مغناطیسی زمین و پیچه یک گشتاور ترمزی ایجاد شود. از نگاه دیگر، اساس این الگوریتم، شبیه یک موتور جریان مستقیم در حالت ترمزی است. بنابراین در این مود نیاز به اندازه گیری بردار میدان مغناطیسی زمین و بردار سرعتهای زاویهای ماهواره وجود دارد.

در مرجع [۳۰] اثبات شده است که در صورت اعمال یک میدان مغناطیسی، مخالف تغییرات میدان مغناطیسی زمین، می توان سرعت زاویه ای اولیه ماهواره را مستهلک نمود که بطور خلاصه در روابط ۲ و ۳ بیان شده است. در این رابطه B بردار میدان مغناطیسی زمین، C ضریب ثابت، m_{mt} بردار مومنتوم تولیدی و M_{mt} بردار گشتاور تولیدی توسط گشتاوردهنده مغناطیسی است.

- $m_{mt} = -C\dot{B} \tag{(Y)}$
- $M_{mt} = m_{mt} \times B \tag{(7)}$

به منظور پیادهسازی آزمونهای تجربی، ابتدا، الگوریتم و مدل میز سه درجه آزادی در نرمافزار متلب شبیهسازی می شود. نتایج حاصل از شبیهسازی، عملکرد صحیح مستهلکسازی سرعت زاویهای اولیه را نشان می دهد. برای انجام آزمون آرامسازی، ابتدا میز سه درجه آزادی، توسط وزنههای تعبیه شده، بالانس دقیق اعمال شده تا میدان مغناطیسی معادل تولید شود، سپس ماهواره با اعمال شده تا میدان مغناطیسی معادل تولید شود، سپس ماهواره با سرعت زاویهای اولیه حول محور سوم (Z) رها می شود که در این آزمون ۱۱ درجه بر ثانیه لحاظ شده است. علاوه بر محور سوم، به می رود، الگوریتم کنترلی بتواند هر سه سرعت را مستهلک نماید. علاوه بر این، به دلیل زاویهدار بودن سازه ماهواره (۴۵ درجه)، عملاً هر سه گشتاوردهنده مغناطیسی اعمال گشتاور می نمایند. برنامه کنترلی بصورت گسسته و در بورد پردازشی کدنویسی شده است.

نمونهبرداری و انجام فرامین کنترلی با فرکانس ۱ هرتز که فرکانس کاری معمول ماهوارهها است، انجام می شود. البته نکته حائز اهمیت، عدم همزمانی کارکرد حسگر مغناطیسی با سایر ادوات مغناطیسی (وجود گشتاوردهنده مغناطیسی تنها در این) است. به همین دلیل ۲۰ درصد از مدت زمان یک ثانیه به عملگر و ۳۰ درصد به حسگر اختصاص یافته است. علاوه بر این، مشکل جریان تخلیه گشتاوردهنده مغناطیسی نیز باعث ایجاد خطا در اندازه گیر مغناطیسی می شود چرا که عامل ایجاد میدان مغناطیسی جریان بوده و نه ولتاژ. یک دوره تناوب برنامه (یک ثانیه) مطابق شکل ۱۷ است. مطابق یک دوره تناوب برنامه (یک ثانیه) مطابق شکل ۱۷ است. مطابق منحنی روشن–خاموش شدن و همچنین برنامه زمانی طی مدت منحنی روشن–خاموش شدن و همچنین برنامه زمانی ملی مدت منحنی روشن–خاموش شدن و محیوین عرای عملگر، شروع به یک دوره تناوب برنامه (یک ثانیه) مطابق شکل ۱۷ است. مطابق مدت معابق معناطیسی بعد از تخلیه جریان عملگر، شروع به ماین شکل، حسگر مغناطیسی بعد از تخلیه جریان عملگر، شروع به ماناطیسی با فرمان عرض پالس تحریک می شود. با توجه به محدودیتهای سختافزاری، حداقل مقدار عرض پالس تحریک معلگر، ۱ درصد می باشد.

در شکل ۲۱، منحنی میدان مغناطیسی معادل، در راستای سه محور ماهواره، توسط حسگر مغناطیسی اندازهگیری شده است. این میدان با توجه به چرخش ماهواره، تغییر داشته و با کاهش سرعت زاویهای ماهواره، فرکانس تغییرات میدان نیز کاهش یافته است. انتظار میرود، الگوریتم کنترلی بر خلاف جهت تغییرات میدان، فرمانهایی را صادر نماید که در شکل ۲۲ دستورات کنترلی تولید شده توسط الگوریتم کنترلی، متناسب با تغییرات میدان برای هر سه محور مشاهده میشود. همانطور که در شکل ۲۲ نشان داده شده است، با کاهش تغییرات میدان (یا کاهش سرعت زاویهای ماهواره) فرامین اعمالی که بر اساس عرض پالس میباشند، سطح کمتری دارد، تا جایی که با کاهش سرعت این فرامین عملاً صفر شدهاند.

الزام مأموریت در این مود، کاهش اندازه سرعت زاویهای سه محور ماهواره به مقدار کمتر از ۲/۳ درجه بر ثانیه است، لذا انتظار میرود الگوریتم بتواند در نهایت سرعت زاویهای ماهواره را به این سطح کاهش دهد که نتایج عملی در شکل ۲۳، این کاهش سرعت را برای یک ماهواره با ممان اینرسی ۳/۴ کیلوگرممترمربع در محور سوم در زمان ۱۶۰۰ ثانیه نشان میدهد.

در شکل ۲۲۳ سه نمودار ترسیم شده است، خطچین پایین این شکل، مقدار الزام مود آرامسازی را نشان میدهد. نمودار آبی رنگ، نمودار اندازه سرعت زاویهای ماهواره است که با اعمال الگوریتم کنترلی، بعد از گذشت ۱۶۰۰ ثانیه به مقدار کمتر از ۰/۳ درجه بر ثانیه رسیده است. خطچین مشکی رنگ بالای نمودار، کاهش سرعت زاویهای ماهواره بر اثر اصطکاک میز سه درجه آزادی و آیرودینامیکی را نشان میدهد. این مقایسه به خوبی نشاندهنده

عملکرد سیستم کنترل وضعیت در مود آرامسازی ماهواره و در بستر آزمون سخت افزار در حلقه طراحی شده را نشان می دهد. قابل ذکر است که دادههای بدست آمده در محیط نرم افزار LabVIEW ذخیره شده و در محیط متلب باز رسم شده است. مطابق نمودار بعد از گذشت ۱۶۰۰ ثانیه الگوریتم توانسته ماهواره را از سرعت ۱۱ درجه بر ثانیه به مقدار کمتر از ۰/۳ درجه بر ثانیه برساند. در این حالت ماهواره آماده وارد شدن به مود کاری بعدی است. البته قابل ذکر است که چنانچه مقدار ممان اینرسی تغییر نماید، زمان دیتامبل شدن نیز تفاوت خواهد نمود. همچنین از نتایج تجربی بدست آمده ردجه بر ثانیه، امکان مستهلک نمودن سرعت زاویه ای ولیه از مقدار ۳۵ آزمون، میسر نخواهد بود. این محدودیت ناشی از فرکانس کاری الگوریتم کنترلی و همچنین فرکانس بروز رسانی دادههای حسگر مغناطیسی است.

شکل ۲۳ – اندازه سرعت زاویه ای سه محور ماهواره با/بدون الگوریتم کنترلی

شناسایی مدل چرخ عکسالعملی

در این بخش مدل دینامیکی خطی برای چرخ عکسالعملی معرفی شده با استفاده از دادههای تجربی شناسایی شده است. بدین منظور اطلاعات ورودی-خروجی چرخ عکس العملی با مشخصات مندرج در جدول ۴ در بستر سختافزار در حلقه، بصورت برخط با نرخ یک مگابیتبرثانیه بوسیله ارتباط CAN ارسال و دریافت شده است. مدل سازی چرخ عکس العملی با فرض جعبه سیاه بودن مجموعه چرخ عکس العملی و مدار کنترلی داخل آن، انجام شده است [10]. در این راستا سیگنال ورودی PRBS برای شناسایی مدل چرخ توسط بستر سختافزاری تولید و به چرخ اعمال شده است. این ورودی به عنوان یک سیگنال غنی برای تحریک چرخ عكس العملي استفاده شده است زيرا اغلب فركانس هاي سيستم توسط اين سیگنال تحریک میشود [۳۳]. با توجه به شناختی که از چرخ عكس العملي وجود دارد مقدار حداقل زمان پهناي پالس سيگنال مذكور به ۵ ثانیه و مقدار حداکثر اندازه دامنه به مقدار ۶۰۰۰ دور بر دقیقه محدود شده است. دادههای تجربی بدست آمده به دو دسته کلی دادههای آموزش و دادههای ارزیابی با نسبت ۷۰٪ و ۳۰٪ بصورت نرمالیزهشده بین ۰ و 1± در دو جهت ساعتگرد و پادساعتگرد، تقسیم شده است.

جدول ۴- مشخصات چرخ عکس العملی [۱۰]

ممان اینرسی (Kg.m ²)	گشتاور نامی (N.m)	حداکثر دور (rpm)	مومنتوم زاویهای (N.m.s)	پارامتر
•/•••۴٢	۰/۰۱۵	۷۸۰۰	•/٣۴	مقدار

مدل خطی خودرگرسیو (ARX) در تخمین سیستمهای دینامیکی بسیار استفاده می شود. شناسایی مدل چرخ با دادههای تجربی، برای خانواده مدل ARX انجام شده و مقدار خطا و درصد برازندگی^۲ با مرتبههای مختلف استخراج است [۱۰]. در نهایت مدل

دوره ۱۲ / شمارهٔ ۲ / تابستان ۱۳۹۸ (شماره پیاپی ۳۹)

ARX221 که در آن مرتبه صورت و مخرج تابع تبدیل، برابر بـ ۲ و مرتبه تاخیر خروجی نسبت به ورودی ۱ است، از جهـت مناسب بودن خطا و سادگی مدل مناسب است.

فصلنامهٔ علمی- پژوهشی علوم و فناوری فضایی

ARX در مقایسه بین مدلهای دینامیکی خطی مطالعه شده، مدل ARX پیشنهادی، خروجی چرخ را برای دادههای ارزیابی به خوبی ردیابی میکند. نتایج حاصل از مقایسه بین خروجی مدل پیشنهادی و خروجی واقعی که در مرجع [۱۰] به صورت کامل شرح داده شده است، نشان دهنده مناسب بودن مدل پیشنهادشده برای چرخ عکس العملی است. از دیگر ویژگیهای این مدل میتوان به قابلیت استفاده در طراحی کنترل کننده برای کنترل وضعیت ماهواره و بررسی خرابی در چرخ عکس العملی و تأثیر آن بر وضعیت ماهواره اشاره کرد. پارامترهای مدل خطی زمان گسسته مدل ARX در جدول ۵ ارائه شده است. قابل ذکر است که در برخی منابع علمی مانند [۳۲،۳۳] از مدل خطی چرخ عکس العملی برای تحلیل و بررسی سیستم کنترل وضعیت استفاده نمودهاند.

جدول ۵- مشخصات مدل ARX

مدل	خطا	درصد برازندگی	مدل
$A(q) = 1 - 1.758 q^{-1} + 0.7852 q^{-2}$	1.738×	76.52	ARX
$B(q) = 0.0275 q^{-1} - 0.0012 q^{-2}$	10 ⁻⁴		221

به منظور مقایسه بین تابع تبدیل پیوسته و گسسته، هر دو مدل بهازای یک ورودی سرعت، خروجی مدلها در شکل ۲۴ با یکدیگر مقایسه شده است. در حالت کلی مطلوبست که اثر نمونهبرداری قابل صرفنظر باشد به عبارت دیگر پاسخ سیستم گسسته و پیوسته یکسان باشد که در این شکل نیز این نزدیکی مشاهده شده و تقریباً تفاوت محسوسی بین این دو پاسخ مشاهده نمی شود. مدل پیوسته در رابطه ۴ ارائه شده است.

شکل ۲۴ – پاسخ سرعت در دو مدل پیوسته و گسسته ARX221

2. Fitness

شناسایی مدل گشتاوردهنده مغناطیسی

در این بخش مدل دینامیکی خطی برای مغناطیسدهنده مغناطیسی معرفی شده، با استفاده از دادههای تجربی شناسایی شده است. بدین منظور تابع تبدیل برای گشتاوردهنده مغناطیسی بدست آمده است که خروجی آن میزان جریان و ورودی ولتاژ موثر اعمال شده به گشتاوردهنده مغناطیسی است. چنانچه ولتاژی به دو سر سیم پیچ گشتاوردهنده مغناطیسی اعمال نماییم، نمودار جریان آن رفتار مرتبه اولی از خود نشان میدهد یعنی جریان با یک ثابت زمانی شروع به زیاد شدن می نماید (مطابق شکل ۱۷). از نظر الکتریکی رابطه تحلیلی برای تعیین مدل دقیق این عملگر بصورت رابطه ۵ وجود دارد.

$$I = k \left(1 - e^{-\frac{t}{\tau}} \right) V \tag{(a)}$$

که در آن k ادمیتانس سیم پیچ، t پارامتر زمان و τ ثابت زمانی است. با محاسبه مقاومت اهمی سیم پیچ مقدار ۵۰00 k = 0.006 بدست می آید و با محاسبهٔ راکتانس القایی سیم پیچ، مقدار ثابت زمانی ($\tau = 0.025$) بدست می آید که با تبدیل لاپلاس گرفتن از رابطه ۵، مدل گشتاوردهنده مغناطیسی مطابق رابطه ۶ بدست آمده است. در بستر آزمون میزان میدان مغناطیسی که توسط گشتاوردهنده مغناطیسی ایجاد می شود، توسط پهنای پالس ولتاژ اعمال شده کنترل می شود. به عبارت دیگر با استفاده از یک سیگنال PWM گشتاور مغناطیسی لازم برای کنترل وضعیت ماهواره ایجاد می شود.

$$\frac{I}{V_{avg}} = \frac{0.006}{1 + 0.025 \, s} \tag{8}$$

که در این رابطه I جریان الکتریکی برحسب آمپر و Vavg ولتاژ میانگین سیمپیچ گشتاوردهنده مغناطیسی برحسب ولت است. بهمنظور تعیین تابع تبدیل رابطه (۶) ولتاژ سیمپیچ تغییر داده شده است و مقدار جریان عبوری سیمپیچ اندازه گیری شده است.

نتيجهگيرى

در این مطالعه، نتایج تجربی و ملاحظات عملی طراحی و پیادهسازی بستر آزمون سختافزار در حلقه برای کنترل وضعیت ماهواره بررسی شد. در این راستا مجموعه سختافزاری شامل میز سه درجه آزادی، سیم پیچ هلمهولتز، معادلسازی گشتاورهای اغتشاشی، عملگرهای چرخ عکسالعملی و گشتاوردهندهٔ مغناطیسی، حسگرهای ژیروسکوپ، خوشید، جیپیاس و مغناطیس سنج به همراه بوردهای الکترونیکی پردازشی و بورد تجمیع و فرستنده و گیرنده ایستگاه زمینی بررسی شد. علاوه بر این، پایش وضعیت ماهواره در نرمافزار LabVIEW، ارسال و دریافت رادیویی دادهها، طراحی بسته باتری مورد نیاز و بورد توزیع توان الکتریکی میز از فعالیتهایی دیگر برای ساخت

بستر آزمون بوده است. تجربیات طراحی و ساخت این بستر سخت-افزار در حلقه به همراه ارائهٔ مود عملیاتی آرامسازی ماهواره که توسط این بستر مورد ارزیابی قرار گرفته و نهایتاً توانسته ماهواره را از سرعت زاویهای اولیه ۱۱ درجه بر ثانیه به سرعت کمتر از ۲/۰ درجه برثانیه در سهمحور، برساند، ارائه شده است. همچنین شناسایی مدل برای چرخ عکسالعملی و مدل گشتاوردهنده مغناطیسی با استفاده از این بستر فراهم و پیادهسازی شده است. قابلیت برنامه ریزی و اعمال گشتاورهای اغتشاشی به مدل ماهواره از ملاحظات حائز اهمیت در این بستر آرمون است.

پيوست

در این پیوست مشخصات جزئی تر حسگرها و عملگرهای استفاده شده در بستر آزمون تعیین و کنترل وضعیت لیست شده است. در جداول ۶ تا ۹ مشخصات حسگرهای خورشید، ژایرو، مغناطیسی و AHRS به ترتیب ارائه شده است.

مقدار	مشخصه
۰/۱ درجه	دقت
±۷۰ درجه	زاویه دید
۵-۵۰ ولت	د. ⊷خشم مالک م
۷/۵ تا ۲۷ میلیآمپر	مستحصه الكنزيدي
RS422 CAN	درگاه ارتباطی
۳۴ گرم	جرم
۳۴×۳۲×۲۱ میلیمتر	ابعاد
۲۵– تا ۵۵+ درجه سانتیگراد	دمای کارکردی

جدول ۶- مشخصات حسگر خورشيد SS411

جدول ۷- مشخصات حسگر ژایرو STIM210

مقدار	مشخصه
±۴۰۰ درجه بر ثانیه	رنجکاری
۲۴ بیت	رزولوشن
۵ ولت	مشخصه الكتريكي
۱/۵ ولت	
RS422	درگاه ارتباطی
۲۶۲ هرتز	پهنای باند
±۵۰۰ ppm	Scle Factor Accuracy
±۲۵ ppm	Non- Linearity
۰/۵ درجه بر ساعت	Bias Instability
۰/۱۵ درجه بر مجذور ساعت	Angular Random Walk
۴۰– تا ۸۵+ درجه سانتیگراد	دمای کارکردی

فصلنامهٔ علمی- پژوهشی علوم و فناوری فضایی دوره ۱۲ / شمارهٔ ۲ / تابستان ۱۳۹۸ (شماره پیایی ۳۹)

مراجع

- Ley, W., Wittmann, K. and Hallmann, W. eds., Handbook of space technology, John Wiley & Sons, 2009.
- [2] Larson, W.J. and Wertz, J.R., Space mission analysis and design, Microcosm, Inc., Torrance, CA (US), 1992.
- [3] You, Z., Space Microsystems and Micro/Nano Sat ellites, 1st Ed, Butterworth-Heinemann, 2017.
- [4] Fortescue, P., Stark, J., *Spacecraft system Engineering*, John Wiley & Sons, 2003.
- [5] Sidi, M. J., Spacecraft Dynamics and Control, A Practical Engineering Approach, 1rd Ed., Cambridge: Cambridge University Press, 1997.
- [6] Fazeli, H., Rahim, M.P. and Shahyari, M., "Investigation & simulation of Nanoparticle application in satellite equipment cooling; simultaneous use of Nano fluid and a heat pipe with three evaporators" *Aerospace knowledge and technology journal*, Vol. 6, No. 2, 2017, pp.51-54.
- [7] Nagi, F., Zulkarnain, A. and Nagi, J., "Tuning fuzzy Bang-bang relay controller for satellite attitude control system", *Aerospace Science and Technology*, Vol. 26, No. 1, 2013, pp. 76-86.
- [8] Yousefian, P. and Salarieh, H., "Nonlinear control of sway in a tethered satellite system via attitude control of the main satellite" *Aerospace Science and Technology*, Vol. 63, 2017, pp. 317-327.
- [9] Nasrolahi, S.S. and Abdollahi, F. "Sensor fault detection and recovery in satellite attitude control", *Acta Astronautica*, Vol. 145, 2018, pp. 275-283.
- [10] Bohlouri, V. and et al., "Modeling and System Identification of a reaction wheel with experimental data", *Modares Mechanical Engineering*, Vol. 17, No.11, 2018, pp. 437-446 (in Persian)
- [11] Wang, R., Cheng, Y. and Xu, M., "Analytical redundancy based fault diagnosis scheme for satellite attitude control systems". *Journal of the Franklin Institute*, Vol. 352, No. 5, 2015, pp. 1906-1931.
- [12] Dai, L. and et al., "Pseudo-satellite applications in deformation monitoring" *GPS solutions*, Vol. 5, No. 3, 2002, pp. 80-87.
- [13] Xing-wang, G. and et al., "Fractional Order Attitude Stability Control for Sub-satellite of Tethered Satellite System during Deployment" *Applied Mathematical Modelling*, Vol. 62, 2018, pp. 272-286.
- [14] Qinghua, Z. and et al., "Attitude control without angular velocity measurement for flexible satellites" *Chinese Journal of Aeronautics*, Vol. 31, 2018, pp. 1345-1351.
- [15] Theoret, N., Attitude Determination Control Testing System (Helmholtz Cage and Air Bearing), Honors Theses, Western Michigan University, 2016, pp. 13-55.

طراحی و پیادهسازی بستر آزمون سختافزار در حلقه کنترل وضعیت ماهواره

جدول ۸- مشخصات حسگر مغناطیسی AMR422

مقدار	مشخصه
±۲۰۰ ميكروتسلا	رنج کاری
۱۰ نانوتسلا بر بیت	حساسيت
۶ تا ۱۶ ولت	م م خلف الکتر بر
۰/۳ وات	مسحصة الكنزيكي
۶۰ گرم	جرم
RS422	درگاه ارتباطی
کمتر از ۰/۱ رنج کامل	Linearity
۱ درصد	دقت
۳۰– تا ۶۰+ درجه سانتیگراد	دمای کارکردی

جدول ۹- مشخصات حسگر مغناطیسی AHRS

مقدار	مشخصه
۰/۲ درجه	دقت محور اول و دوم
۰/۵ درجه	دقت محور سوم
۴ تا ۳۶ ولت	د ال ال
۰/۳۲۵ وات	مسحصه الكنزيكي
۲۵ گرم	جرم
RS232	درگاه ارتباطی
۳۰×۳۰×۲۴ میلیمتر	ابعاد
۴۰– تا ۸۵+ درجه سانتیگراد	دمای کارکردی

در جدول ۱۰ و ۱۱ مشخصات عملکردی عملگرهای چرخ عکسالعملی و گشتاوردهندهٔ مغناطیسی ارائه شده است.

جدول ۱۰ – مشخصات چرخ عکس العملی

مقدار	مشخصه
۱۵/۰ نيوتن متر	گشتاور نامی
۰/۳۴ نیوتن متر بر ثانیه	مومنتوم زاويهاي
۱۸–۳۲ ولت	ولتاژ الكتريكي
RS232 CAN	درگاه ارتباطی
۶۰۰۰ دور بر دقیقه	دورنامی
۷۸۰۰ دور بر دقیقه	حداکثر دور
۰/۰۰۰۴۲ کیلوگرم مترمربع	ممان اينرسي

جدول 11 - مشخصات عملگر مغناطیسی

مقدار	مشخصه
۱۶۷ اهم	امپدانس
۲۵ میلیثانیه	ثابت زمانی
۱۵ Am ²	ممان دوقطبی
۱۵ ولت ۹۰ میل آمپر	مشخصه الكتريكي
PWM	درگاه ارتباطی
۳۴۴ میلیمتر	طول

وحید بهلوری، حسین حقیقی، سمانه کویری، مرضیه تقینژاد، احسان معانی و سهیل سیدزمانی

and Nonlinear Transformation in Order to Use in Satellite Attitude Control" *Journal of Space Science & Technology, (JSST)*, Vol. 3, No. 3, pp. 45-52, 2011. (In Persian)

- [26] CANBus extension protocol, ECSS-E-ST-50-15C, European Space Agency, 2013, pp. 19-25.
- [27] Bohlouri, V. and et al., Designe and implementation of a spacecraft Hardware in the loop, 17th *Iranian conference in Aerospace society*, Azzad University, Tehran, June 2018, (in Persian)
- [28] Bohlouri, V. and et al., "Designe and implementation of the detumbling mode of satellite attitude control using magnetic actuator in the test bed of Hardware in loop" 26th ICEE conference, Sajjad University, Mashhad, May 2018, (in Persian)
- [29] Jalali-Naini, S. H., Bohlouri, V., "Quasi-Normalized Analysis of Satellite Stabilization with Pulse-Width Pulse Frequency Modulator in Presence of Input Noise" *Modares Mechanical Engineering*, Vol. 18, No. 01(, 2018, pp. 165-176.
- [30] Avanzin, G. and Giulietti, F., "Magnetic Detumbling of a Rigid Spacecraft", *Journal of Guidance, Control and Dynamics*, Vol 35, No. 14, 2012, pp. 126-133.
- [31]Nelles O., *Nonlinear System Identification*. Springerpublication, 2000.
- [32] Bohlouri, V., Khodamoradi, Z. and Jalali-Naini, S.H., Spacecraft Attitude Control Using Modelbased Disturbance Feedback Control Strategy, *Journal of the Brazilian Society of Mechanical Sciences and Engineering*, Vol. 40, No. 12, 2018, pp. 557.
- [33] Navabi, M. and Hosseini M. R., "Modeling and Spacecraft Attitude Control Using Reaction Wheel with Feedback Linearization, its Performance Study Subject to Power and EULERINT" *Modares Mechanical Engineering*, Vol. 18, No. 1, pp. 51-61, 2018 (In Persian).

- [16] Inumoh, L.O., Forshaw, J.L. and Horri, N.M. "Tilted wheel satellite attitude control with airbearing table experimental results" *Acta Astronautica*, Vol. 117, 2015, pp. 414-429.
- [17] Krishnanunni, A.R. and et al., "Inertia and Center of Mass Estimation of a 3 DoF Air Bearing Platform". IFAC-PapersOnLine, Vol. 51, No. 1, 2018, pp. 219-224.
- [18] Hurtado-Velasco, R. and Gonzalez-Llorente, J., "Simulation of the magnetic field generated by square shape Helmholtz coils" *Applied Mathematical Modelling*, Vol. 40, No. 23-24, 2016, pp. 9835-9847.
- [19] Chesi, S., Perez, O. and Romano, M., "A dynamic, hardware-in-the-loop, three-axis simulator of spacecraft attitude maneuvering with nanosatellite dimensions", *Journal of Small Satellites*, Vol. 4. No. 1, 2015, pp. 315-328.
- [20] Jin, J. and et al., "Attitude control of a satellite with redundant thrusters" *Aerospace Science and Technology*, Vol. 10, No. 7, 2006, pp. 644-651.
- [21] Kazemi, E.M. and Jozvvaziri, M.A., Developed of an Algorithm for Design and Construction a Hot Gas Thruster and Comparied with Experimental Result", *Aerospace Knowledge and Technology Journal*, Vol. 6, No. 2, 2017, pp. 73-86.
- [22] Mirshams, M. and et al., "Using air-bearing based platform and cold gas thruster actuator for satellite attitude dynamics simulation," *Modares Mechanical Engineering*, Vol. 14, No. 12, 2015, pp. 1-12.
- [23] Jung, D.w. and Tsiotras, P., "A 3-DoF Experimental Test-Bed for Integrated Attitude Dynamics and Control Researchm,", AIAA Guidance, Navigation, and Control Conference, 2003.
- [24] Assaad Farhat, Attitude Determination and Control System for CubeSat, B.sc thesis, 2013.
- [25] Navabi M., Nasiri N., "Modeling and Simulating the Earth's Magnetic Field Utilizing the 10th Generation of IGRF and Comparison the Linear